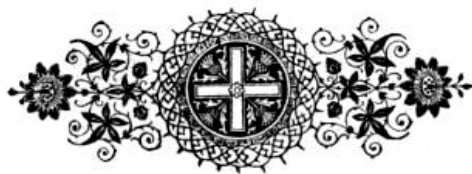

Ks. KAROL GOBINET

DOKTOR TEOLOGII

MAKSYM CHRZEŚCIJAŃSKIE

KRAKÓW 2019

www.ultramontes.pl

MAKSYM Y CHRZEŚC IJAŃSKIE

Ks. KAROL GOBINET

DOKTOR TEOLOGII

MAKSYM A PIERWSZA

**Że nie jesteśmy stworzeni dla życia terażniejszego;
lecz dla Nieba.**

Jest to zasadniczą prawdą Religii chrześcijańskiej: że Bóg istnieje, i że zgotował nagrodę dla tych którzy Jemu służą (1); iż życie to jest pielgrzymką i drogą prowadzącą do życia wiekuistego. *Nie mamy tu miasta trwającego*, mówi Apostoł, *ale przyszłego szukamy* (2).

(1) "Credere enim oportet accedentem ad Deum quia est, et inquireribus se remunerator sit". *Hebr. XI, 6.*

(2) "Non enim habemus hic manentem civitatem, sed futuram inquirimus". *Hebr. XIII, 14.*

MAKSYM A DRUGA

Że zbawienie jest dla nas najważniejszą sprawą w tym życiu.

Jednego potrzeba, mówi sama Prawda (1). *Cóż pomoże człowiekowi, jeśliby wszystek świat zyskał, a na duszy swej szkodę podjął?* (2).

(1) "Unum est necessarium". *Luc. X, 42.*

(2) "Quid prodest homini si universum mundum lucretur; animae vero suae detrimentum patiatur?". *Matth. XVI, 26.*

MAKSYMA TRZECIA

Że bez trudów i pracy nie można zbawienia dostąpić.

O tej prawdzie nie można przeświadczyć ludzi, a przecież jest ona nieomylną. Syn Boży do wszystkich chrześcijan mówi: *Królestwo niebieskie gwałt cierpi, a gwałtownicy porywają je* (1). *Kto chce za mną iść, niech sam siebie zaprze, i weźmie krzyż swój, a naśladuje mię* (2). *Jakoż ciasna brama, i wąska jest droga, która wiedzie do żywota: a mało ich jest, którzy ją znajdują* (3). Rozważaj należycie te słowa. Na innym miejscu woła: *Usiłujcie abyście weszli przez ciasną furtkę. Bo powiadam wam, że ich wielu będzie chciało wniknąć, a nie będą mogli* (4).

(1) "Regnum coelorum vim patitur, et violenti rapiunt illud". *Matth.* XI, 12.

(2) "Si quis vult venire post me, abneget semetipsum et tollat crucem suam, et sequatur me". *Matth.* XVI, 24.

(3) "Quam angusta porta et arcta via est quae ducit ad vitam, et pauci sunt qui inveniunt eam". *Matth.* VII, 14.

(4) "Contendite intrare per angustam portam: quia multi, dico vobis, quaerent intrare, et non poterunt". *Luc.* XIII, 24.

MAKSYMA CZWARTA

Że najpierwszym w życiu staraniem naszym być powinno, podoać się Bogu, i zostawać w łasce Jego.

Jedynym i prawdziwym szczęściem człowieka w tym życiu jest podoać się Bogu Stwórcy swojemu, Panu i najwyższemu dobru. Bez tego szczęścia wszelkie dobra są największą nędzą; i tego szczęścia życzy jedynie wielki Apostoł swym ukochanym uczniom i wszystkim chrześcijanom: *Nie przestajemy, mówi, za was się modlić i prosić, abyście byli napelnieni znajomością woli Jego we wszelkiej mądrości i wyrozumieniu duchownym. Abyście chodzili godnie, Bogu we wszystkim się podobając i w każdym uczynku dobrym owoc przynosząc, i rosnąc w znajomości Bożej* (1).

(1) "Non cessamus pro vobis orantes et postulantes, ut impleamini agnitione voluntatis ejus, et in omni sapientia, et intellectu spirituali. Ut ambuletis digne, Deo per omnia placentes: in opere bono fructificantes et crescentes in scientia Dei". *Colos.* I, 9-10.

MAKSYMA PIĄTA

Że nie można w łasce Boga zostawać nie mając stałego postanowienia nie obrażania Go nigdy grzechem śmiertelnym, dla żadnej rzeczy na świecie.

Na tym postanowieniu zależy wykonanie wielkiego przykazania, aby miłować Boga nad wszystko, bez czego niepodobna podobać się Bogu, i być w łasce Jego; bo kto nie miłuje, zostaje w śmierci. Nie można zaś Boga miłować bez mocnego postanowienia że Go pragniesz nigdy nie obrazić. *Jeśli mię kto miłuje, będzie chował mowę moją. Kto mnie nie miłuje, mów moich nie chowa* (1).

(1) "Si quis diligit me, sermonem meum servabit... Qui non diligit me, sermones meos non servat". *Joan. XIV, 23-24.*

MAKSYMA SZÓSTA

Że grzech jest złem największym, jakie tylko spotkać może człowieka.

Wyrządza on Bogu nieskończoną zniewagę, której wszyscy ludzie z wszystkimi Aniołami razem nigdy wynagrodzić nie potrafią. Przywodzi człowieka do utraty łaski Boga, ściąga nań Jego gniew i nienawiść; pozbawia go na wieki Nieba; osadza go w stanie wiekuistego potępienia; czyni go niegodnym wszystkich łask potrzebnych do powstania z tego stanu oplakanego, w którym Bóg może go sprawiedliwie pozostawić jak wielu pozostawił. O Boże! jestże złe na świecie które z tym porównać by można?

MAKSYMA SIÓDMA

Że ze wszystkich nieszczęść największym jest umrzeć w grzechu śmiertelnym.

Jest to nieszczęście nad nieszczęściami; bo jest początkiem nieszczęść wiekuistych, utraty dóbr wszelkich, źródłem mąk wszelkich, a to bez ratunku, bez żadnej nadziei: słowem jest to wiekuiste potępienie. Aby pojąć to nieszczęście, rozważ należycie, jeżeli możesz, co to jest utracić Boga, a to na zawsze; być wypędzonym z Nieba, a to na zawsze, bez końca, bez ustanku, bez ulgi, bez nadziei; być zawsze w rozpaczycy że się popadło w to okropne nieszczęście, mogąc go uniknąć, pogardziwszy tyle łask, utraciwszy tyle środków zbawienia swej duszy. O Teotymie, czyż podobna pomyśleć o tym nieszczęściu bez struchlenia!

MAKSYMA ÓSMA

Że to nieszczęście spotyka wielu, a osobliwie tych którzy najmniej o nim myślą.

Nieszczęście to spotyka wszystkich którzy nie mają czasu czynić pokuty przed śmiercią, lub którzy mając czas, nie czynią jej wcale, albo nie czynią jej jak przynależy, umierając bez usposobień potrzebnych do zbawienia. Dlatego Syn Boży ostrzega nas tak często: *Patrzcie, czuwajcie, a módlcie się: bo nie wiecie kiedy czas będzie* (1). *Czuwajcie tedy: bo nie wiecie dnia ani godziny* (2). *Gotowi bądźcie: bo godziny której się nie domniemacie, Syn Człowieczy przyjdzie* (3). *A co wam mówię, wszystkim mówię: czuwajcie* (4).

- (1) "Videte, vigilate, et orate: nescitis enim quando tempus sit". *Marc. XIII, 33.*
- (2) "Vigilate itaque quia nescitis diem neque horam". *Matth. XXV, 13.*
- (3) "Et vos estote parati: quia qua hora non putatis, filius hominis veniet". *Lucae. XII, 40. Matth. XXIV, 44.*
- (4) "Quod autem vobis dico, omnibus dico: Vigilate". *Marc. XIII, 37.*

MAKSYMA DZIEWIĄTA

Że często myśleć potrzeba o śmierci, o sądzie i o wieczności.

Jest to bardzo skuteczny środek do ustrzeżenia się owego nieszczęścia tak pospolitego. Komu tkwi w myśli sąd Boży, ten lękać się będzie w grzech upaść, albo w nim, chociażby też i najkrócej, zostawać. Jest to wielka rada Mędrca Pańskiego, którą ludzie zawsze by mieć w żywej pamięci powinni: *We wszystkich sprawach twoich pamiętaj na ostateczne rzeczy twoje, a na wieki nie zgrzeszysz* (1).

- (1) "In omnibus operibus tuis memorare novissima tua, et in aeternum non peccabis". *Eccli. VII, 40.*

MAKSYMA DZIESIĄTA

Że służyć potrzeba Bogu dla Niego samego i z miłości ku Niemu.

Aczkolwiek zastanawianie się nad śmiercią, sądem i wiecznością, silne i potrzebne jest do nakłonienia nas do cnoty, nie mamy jednak na nim poprzestać. Duszom tylko nikczemnym i służalczym przystoi powodować się samą jedynie bojaźnią, lecz dusze wspaniałe służą Bogu z miłości, i dlatego że

godzien jest abyśmy Go miłowali, czcili, i Jemu służyli; dobra jest bojaźń, ale nie ma być sama: miłość dokonać powinna, co bojaźń rozpoczęła. Niestety! Teotymie, czyż podobna, aby dusza służyć miała z innej pobudki a nie z miłości Bogu tak godnemu w sobie samym miłości, od którego ma wszystko, co tylko posiada?

MAKSYMA JEDENASTA

**Że trzeba mieć stałe prawidło spraw swoich, a tym być powinno
prawo Boskie, przykład i nauka Jezusa Chrystusa,
a nie świat, nie przykład drugich, ani zwyczaj.**

Jest to maksyma najpowszechniejsza między ludźmi tak czynić jak drudzy czynią, i przywozić za powód spraw swoich, że tak drudzy czynią; że taki jest zwyczaj; że ci a ci tak czynią. Ta maksyma jest niedobra, omylna i zgubna. Nie ludzie, ale Bóg powinien być naszym prawidłem. Świat pełen jest błędów, ludzie (jacy bądź) w szczególności mylić się mogą; Bóg jest samą prawdą; dał nam swe prawo żebyśmy podług niego postępowali; zesłał Syna swojego Jezusa Chrystusa aby nas oświecił i nauczył; słuchać nam Go rozkazał: *Jego słuchajcie* (1). Tego to prawidła trzymać się mamy. *Niechaj ci, mówi Hieronim św., nie idą za tłumem błędzącym, którzy się uczniami prawdy być mienią. Wszelkie jest zaiste bezpieczeństwo iść za Tym, który wyrzekł: Jam jest prawdą i żywotem. Kto się trzyma prawdy, nigdy się nie myli* (2). Nie zpatruj się więc nigdy na postępowanie świata, ani na zwyczaj albo przykład drugich; we wszystkich sprawach twoich nie zważaj jak ludzie czynią, albo co myśleć o tobie będą, lecz postępuj według prawa Bożego, nauki Jezusa Chrystusa i Kościoła Świętego którego nam słuchać rozkazał (3). I nic nie czyni co by nie było zgodne z tym nieomylnym prawidłem.

(1) "Hic est filius meus dilectus in quo mihi bene complacui, ipsum audite". *Matth.* XVII, 5. "Magister vester unus est Christus". *Matth.* XXIII, 10.

(2) "Nec turbam sequantur errantem qui se veritatis discipulos confitentur. Hunc certe imitari tutissimum est, atque ejus vestigia sequi, qui dixit: Ego sum Via, Veritas, et Vita. Nunquam errat qui sequitur Veritatem". *S. Hier. epist. ad Celantiam.*

(3) "Qui Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et publicanus". *Matth.* XVIII 17. "Qui vos audit, me audit; et qui vos spernit, me spernit". *Lucae.* X, 16.

MAKSYMA DWUNASTA

Że świat myli się we wszystkich sądach i zdaniach swoich.

Łatwo prawdy tej dowieść przez wnioskowanie.

Świat zakłada szczęście najwyższe na bogactwach, pragnie ich z zapalem, ubiega się o nie nade wszystko (1).

A prawdą jest, że bogactwa nie uszczęśliwią człowieka, że częstokroć do zbawienia na przeszkodzie stoją, że prawdziwym bogactwem jest osiągnięcie Boga.

Świat mniema, że rozkosz polega jedynie na dogadzaniu zmysłom i używaniu wygod życia. A prawdą jest, że rozkosz gruntowna w Bogu się tylko znajduje.

Świat zasadza sławę i chlubę na wielu rzeczach które nie są szacownymi; jako to: na poważaniu, wziętości, dostojenstwach, godnościach, uszanowaniu ludzi. A prawdą jest, iż sława prawdziwa zależy na cnocie i jest nieodłączną jej towarzyszką.

Świat zakłada męstwo i wspaniałomyślność na nie darowaniu i mszczeniu się krzywdy. A prawdą jest, że męstwo zależy na przebaczeniu: albo też Syn Boży nie miał męstwa, modląc się z krzyża za swych prześladowców, i mylił się nakazując miłować swoich nieprzyjaciół? *Musi się jeden koniecznie mylić*, mówi Bernard św., *albo Syn Boży, albo świat* (2). Toż samo powiedzieć można o innych zdaniach świata, zupełnie przeciwnych maksymom Jezusa Chrystusa.

(1) "Beatum dixerunt populum cui haec sunt; beatus populus cujus Dominus Deus ejus". *Psal.* CXLIII, 15.

(2) "Aut ille fallitur, aut mundus errat". *S. Ber. serm. 3. de Nativit.*

MAKSYMA TRZYNASTA

Że należy pogardzać rzeczami ziemskimi, ażeby się przywiązać do Boga samego.

Tak, kochany Teotymie; wszystko bowiem na tym świecie jest marnością. Nic nie masz gruntownego tylko Bóg i w Bogu. *Marność nad marnościami*, mówi Mędrzec Pański, *i wszystko marność* (1). Wszystko co tylko na tym padole

istnieje, niczym jest, wszystko jak dym przemija. Dlatego mawiał Apostoł narodów, iż wszystkimi rzeczami gardzi, i za gnój je poczytuje, aby Jezusa Chrystusa pozyskał (2). A ukochany uczeń Zbawiciela, woła na wszystkich chrześcijan: *Nie miłujcie świata, ani tego co jest na świecie. Jeżeli kto miłuje świat, nie masz w nim ojcowskiej miłości. Albowiem wszystko co jest na świecie, jest pożądliwość ciała, i pożądliwość oczu, i pycha żywota. A świat przemija i pożądliwość jego* (3). *Obierajcież, przydaje Augustyn św., albo miłować rzeczy doczesne i przemijające z czasem; albo miłować rzeczy wiekuiste, i żyć z Bogiem na wieki* (4).

(1) "Vanitas vanitatum et omnia vanitas". *Eccli.* I, 2.

(2) "Propter quem omnia detrimentum feci, et arbitror ut stercora, ut Christum lucrifaciam". *Philip.* III, 8.

(3) "Nolite diligere mundum, neque ea quae in mundo sunt. Si quis diligit mundum, non est charitas Patris in eo. Quoniam omne, quod est in mundo, concupiscentia carnis est, et concupiscentia oculorum, et superbia vitae... Et mundus transit, et concupiscentia ejus". *I. Joan.* II, 15-17.

(4) "Mundus transit et concupiscentia ejus. Quid vis? Utrum amare temporalia, et transire cum tempore: an mundum non amare, et cum Deo in aeternum vivere". *S. Aug. Tract 2. in Epist. I. S. Joan.*

Ks. Karol Gobinet

Przewodnik Młodzieży Chrześcijańskiej czyli Nauka Moralna na Piśmie Ś. i Ojcach Kościoła ugruntowana. Wydana w języku francuskim przez X. Karola Gobineta, Teologii Doktora. Nowy przekład Modesta Watta Kosickiego, Filozofii Doktora. Tom II. W Warszawie. W Drukarni Biblioteki Chrześcijańskiej 1829, ss. 248-257. (1)

(Pisownię i słownictwo nieznacznie uwspółcześiono).

Pozwolenie Władzy Duchownej:

W dziele: *Przewodnik Młodzieży Chrześcijańskiej*, przez Modesta Watta Kosickiego, Doktora Filozofii, z francuskiego języka na polski przełożonym, nic przeciwnego wierze świętej katolickiej i dobrym obyczajom nie upatrzyłem; zawiera ono owszem środki do ukształcenia serca młodzieży w cnotcie najzbawienniejsze, obok nauk, przestróg i najczystszych pobudek w tejże wierze czerpanych; niemniej i o obieraniu stanu czyli o powołaniu nader ważne obejmuje przestrogi; godnym je zatem druku być sędzę.

W Warszawie dnia 7. Grudnia 1829. r.

X. PAWEŁ RZYMSKI.
Wizytator XX. Misjonarzy,
Cenzor Ksiąg duchownych
W Archidiecezji Warszawskiej.

IMPRIMATUR.

W Warszawie dnia 22. Grudnia 1829. r.

X. EDW. CZARNECKI,
Administrator Archidiecezji Warsz.

Przypisy:

- (1) Por. 1) Ks. Karol Gobinet, Doktor Teologii, a) [O czytaniu dobrych ksiąg.](#) b) [Przestroga względem złych ksiąg.](#)
  - 2) O. Gabriel Hevenesí SI, [Maksymy świętego Ignacego.](#)
  - 3) O. Fryderyk William Faber, [Postęp duszy, czyli wzrost w świętości.](#)
  - 4) O. Brunon Vercruysse SI, [Przewodnik prawdziwej pobożności czyli nowe praktyczne rozmyślenia na każdy dzień roku o życiu Pana Naszego Jezusa Chrystusa.](#)
  - 5) Tomasz a Kempis, [De imitatione Christi. O naśladowaniu Jezusa Chrystusa.](#)
  - 6) Ks. Wawrzyniec Scupoli, [Utarczka duchowa czyli nauka poznania, pokonania samego siebie, i dojścia do prawdziwej doskonałości chrześcijańskiej.](#)
  - 7) Bp Jan Piotr Camus, [Duch świętego Franciszka Salezego, czyli wierny obraz myśli i uczuć tego Świętego.](#)
  - 8) Św. Tomasz z Akwinu, [Modlitwy. Orationes.](#)
  - 9) Ks. Julian Antoni Łukaszewicz, [Żywoty Świętych, z dodatkiem rozmyślań, modłów i rycin.](#)
  - 10) O. Tilmann Pesch SI, [Chrześcijańska filozofia życia.](#)
- (Przyp. od red. *Ultra montes*).

([HTM](#))

© *Ultra montes* (www.ultramontes.pl)

Cracovia MMXIX, Kraków 2019